

Polona Gorišek

Korak s poti

Razsvetljenje nad Gračnico

Drugi razlog bi lahko iskali v domnevi, da knjiga kot nekakšen končni rezultat in najbolj nazoren pokazatelj preteklega alpinističnega prizadevanja ni več ultimativni izziv in nekaj, k čemur bi težile mlajše generacije alpinistov. Ker knjiga ni nekaj, k čemur bi se nagibali, tudi ni ambicije, da bi gorniki in alpinisti želeli dosegati širšo medijsko prepoznavnost.

Tretji razlog pa je najbrž povezan s spremenjeno medijsko pokrajino v zadnjih desetih letih, ki ni več tako naklonjena objavljajanju tovrstnih vsebin novih avtorjev v pomembnejših tiskanih medijih z visokim dosegom. Če se alpinisti ne mojstrijo v krajših besedilih in nanje ne dobivajo ustreznega odziva, potem najbrž ni pričakovati, da bi začeli množično pisati knjige.

Kakšna je torej prihodnost sveže gorniške literature? Morda gre po nasvet zaviti k jezikovno večjim književnostim, ki se prav tako lahko pohvalijo z dolgo tradicijo na tem področju. Sam sem pobrskal kar v Veliki Britaniji, ki ima zelo razvito literaturo pisanja o naravi. Naj navedem dva meni ljuba reprezentativna primera.

Prvo knjigo je napisal Ian Crofton, avtor del s področja popularne zgodovine, njen naslov pa je *Prehoditi mejo* (*Walking the Border*, 2015). Crofton je za pisanje te knjige prehodil pot po škotsko-angleški meji, ta, na terenu bolj ali manj nevidna črta, pa mu je bila osnovna za pisanje o pokrajini, deželah in njuni (skupni in posamični) zgodovini. Konceptualna knjiga torej. Prav podobno je tudi pri knjigi *Sprehod skozi pomlad* (*Walking Through Spring*, 2016), kjer se je Graham Hoyland, bivši producent na BBC-ju, iz Južne Anglije odpravil proti Škotski ravno na prvi dan pomladi, tam pa pot zaključil na zadnji spomladanski dan. Tri mesece hoje skozi pomlad torej predstavlja okvir njegove knjižne pripovedi, v kateri nas popelje tako med druge pisce, ki so pisali o istih krajih, kot v lastne popotne pripetljaje.

Poudarjeno introspektivna dela, pri katerih je zunanja, fizična pot samo en del osnovnega knjižnega koncepta, ki ga lahko avtorji izrabijo za širši razmislek o obravnavani temi, tako vidim kot eno izmed možnosti za gorniške in pohodniške knjige, ki bi imele tudi širši bralski domet. Seveda pa za to potrebujemo dvojce. Dobre pisce in dobre knjižne koncepte. ●

Kolumna izraža stališče avtorja in ne nujno tudi uredništva in Planinske zveze Slovenije.

Povodni mož med pticami, ki je večino časa v vodi, a ni nikoli moker. Povodni kos je razmeroma pogost prebivalec Gračnice kot tudi ostalih živahno tekočih potokov in rek v sredogorju. Krepke noge, kratke peruti in čokato telo so njegove prilagoditve za iskanje nevretenčarske hrane pod vodo.

